

Blog Ronde Tafel: Wensdenken over het nieuwe normaal

Online Ronde Tafel, Programma Slim en Schoon Reizen Cleantech Regio

Datum: 3 juni 2020

Deelnemers: Achmea (Arnoud Wagelaar), Belastingdienst (Johan Kamstra), Kadaster (Frank Werndly), Gelre ziekenhuizen (Michiel Plugge), Politie Oost Nederland (Leander Witjes), gemeente Apeldoorn (Jeanette Kuiper).

Facilitator/hosts: Cleantech Regio (Tanneke Veerman, Oscar Roelofs)

Doel: Het doel is delen, inspireren en leren van elkaar.

Een belangrijke pijler van het kabinet in haar routekaart is slim reizen, oftewel flexwerken, spitsmijden en gezond op de fiets. Waarbij sterk gekeken wordt naar werkgevers met het verzoek of zij daar in hun beleid en maatregelen op in willen spelen. Hoe gaan jullie om met de Coronacrisis en welke plek heeft duurzame mobiliteit daarin? Er zijn nog meer vragen dan antwoorden. En als werkgevers zijn jullie met dezelfde vragen bezig. Wat wel duidelijk is, is dat er specifieke maatregelen getroffen moeten gaan worden voor de komende transitieperiode en de periode van het nieuwe normaal. Maar welke maatregelen dan en hoe deze concreet te implementeren? Dit zijn de vragen waar we als samenleving, economie, regio en u als werkgever de antwoorden op moet vinden.

In deze Ronde Tafel zijn we met een aantal grote werkgevers uit Apeldoorn hiermee aan de slag gegaan. Dit heeft tot herkenbare en ook verrassende inzichten geleid.

Deel 1 Dialoog over de transitieperiode: Hoe is het gegaan in de Coronacrisis tot nu toe? Hoe is het thuiswerken bevallen tot nu toe? En hoe gaan jullie organisaties weer open, met welke maatregelen en per wanneer?

Bij alle deelnemers was het even schakelen en iedereen is meteen in de regelstand gegaan om het thuiswerken mogelijk te maken. Dit is verrassend snel en goed gegaan, nu terugkijkend. Alle deelnemers gaven aan dat de ervaringen overwegend positief zijn. De meeste kantoren van de deelnemers zijn gesloten geweest en alleen beperkt open geweest voor vitale functies bijv. vanuit facilitair. Het is iedereen meegevallen. Ook blijkt er geen sprake te zijn van productieverlies. Veel eerder genoemde argumenten tegen verdwenen als sneeuw voor de zon of zijn snel opgelost. De grootste beperking blijft het gebrek aan sociale contacten. Digitaal kan dit toch niet volledig opgevangen worden. Alle bedrijven hebben geïnvesteerd en gefaciliteerd in thuiswerken: van het beschikbaar stellen tot bureaustoelen en schermen, de (versnelde) aanschaf van laptops tot bedrijfsbrede uitrol van MS-Teams. Verder heeft iedereen bij zijn medewerkers wel een thuispakketje laten bezorgen als steuntje in de rug.

Alle deelnemers gaven aan de RIVM-richtlijnen te volgen en de kantoren tot 1 of half september gesloten te houden en dan weer verder te bekijken.

Iedereen is nu bezig met het uitwerken en invoeren van maatregelen m.b.t. het borgen van de 1,5m. Het betreft voornamelijk de volgende maatregelen:

- Afschaling van het aantal te gebruiken werkplekken tot 25% à 50%. Er zit wel per deelnemer verschil in het percentage van nog beschikbare werkplekken.
- De bezetting daarop afstemmen en daar schema's/draaiboeken voor ontwikkelen.
- Signing op het terrein buiten en in de kantoren hoe te lopen en hoe te gedragen
- Eénrichtingsverkeer, aparte in- en uitgangen, trappen en liften één kant op, spatschermen, bureaus afkruisen, vergaderruimte ruimer inrichten.
- iedereen is terughoudend t.a.v. het gebruik van OV, zeker als het niet nodig is en als er alternatieven zijn dan bij voorkeur geen OV

En is de algemene verwachting dat de huidige situatie zeker nog wel anderhalf jaar blijft voortduren.

Achmea gaf verder aan dat hoe langer het duurt, des te makkelijker en meer gewoon het wordt voor een ieder. De Belastingdienst vulde aan dat de techniek ondertussen niet (meer) het probleem is, maar dat doorslaggevend is het gedrag van de mensen zelf.

De Politie pakt door en versnelt: We focussen nu met name op de fiets: De routekaart Fiets wordt versnelt uitgewerkt.

Het Kadaster: We zijn aan het onderzoeken met de Universiteit Delft hoe de medewerkers het thuiswerken ervaren en wat we kunnen verbeteren voor de toekomst.

Gelre ziekenhuizen: Bijzonder is natuurlijk het verhaal van het Gelre Ziekenhuis met de druk op de IC en de eerste/tweede lijn in de zorg, naast dat ook daar de overige zorg grotendeels stil viel en kantoorpersoneel ook thuis ging werken. Dit gaf een bijzondere balans van uitersten in het ziekenhuis. En door de ondersteunende diensten vroeg dat best wel het een en ander, naast natuurlijk de direct aan Corona-gerelateerde zorgverlening.

Gemeente Apeldoorn: Het gemeentehuis van de gemeente Apeldoorn is vanwege haar publieke taak wel open gebleven, maar ook daar hebben de meeste ambtenaren vanuit huis gewerkt.

Deel 2 Brainstormen over 'Het nieuwe normaal'

In de boeiende discussie over 'Het nieuwe normaal' kwamen twee zaken naar boven drijven:

- Kantoorgebouwen krijgen een nieuwe functie: het aantal werkplekken neemt structureel af door blijvend thuiswerken en de behoefte aan grotere diverse vergader/overleg-ruimtes neemt toe. De nieuwe normering gaat toe naar onder de 1 werkplek op 2 fte's zo is de verwachting.
- Door structureel thuiswerken en intensivering van online werken is nieuw mobiliteitsbeleid nodig: arbeidsvoorwaarden, reiskostenvergoedingen, thuiswerkvoorzieningen, parkeren...het gaat op de schop en gaat er anders uit komen te zien.

Stel je rekent met een gem. werkplek op jaarbasis van € 8.500,- dan valt snel uit te rekenen wat de besparingen zijn naast het uitkeren van minder reiskostenvergoedingen. En dit geeft ruimte om deel van de besparing in te zetten om vergaderplekken anders in te delen en online en thuiswerken te faciliteren. Zo gaf Gelre aan intern te overwegen om bestaande werkplek-ruimtes van afdelingen terug te halen en deze om te bouwen naar nieuwe vergaderruimtes.

Hoe nu verder?

De bedrijven willen de komende transitieperiode eerst afwachten en geven aan zelf nog een stapje verder te moeten zijn voordat het programma S&SM echt kan helpen met gericht, nieuw aanbod. De gemeente Apeldoorn pakt de bal om te kijken of we besparingen aan reisbewegingen en de maatschappelijke opbrengsten daarvan collectief gemaakt kunnen worden en aanleiding kunnen geven tot her-prioritering van de investeringsagenda in duurzaamheid en mobiliteit.

10 Mooie tips om te delen en op te volgen

1. Voorkom drukte op kantoor: maar gebruik van slimme apps om werkplekken en vergaderruimte vooraf te reserveren.
2. Zet voor 1 op 1 gesprekken in op wandel- en fietsbila's. Dit voelt nog een beetje raar en als een uitje onder werktijd, maar onderzoeken laten allang de effectiviteit hiervan zien en het draagt bij aan de nieuwe manier van werken met elkaar.
3. Gebruik de verhoging van de WKR voor vitale, duurzame mobiliteit.
4. Overweeg het keurmerk Fietsvriendelijk Bedrijf van de fietsersbond. Dit keurmerk helpt enorm bij het realiseren van hun nieuwe, duurzame mobiliteitsbeleid.
5. Kijk naar slimmer gebruik van naar deel-auto's, waarbij medewerkers deze dan ook bijvoorbeeld dienst(pool)auto's mee naar huis mogen nemen en (beperkt en onder voorwaarden) ook privé mogen gebruiken.
6. Ook komen de vouwfietsen weer in beeld voor reizen naar P&R's, ook aan de rand van een stad, waarbij de 'last mile' per meegenomen vouwfiets kan worden verreden. Dit scheelt parkeerkosten en draagt bij aan schone binnensteden.
7. De techniek is niet (meer) het probleem om te kunnen thuis- en online werken, het gaat nu om het gedrag van leidinggevenden en de medewerkers. Dat is doorslaggevend.
8. En de belangrijkste tip blijft: Denk vooraf na over je reis. Doe dit al met het maken van de afspraak. En als niet nodig: reis niet, werk flexibel, werk vanuit huis. Beloon dit anders ook extra gaan belonen, bijvoorbeeld met een puntenspaarsysteem.
9. Ontzie het OV, als mogelijk.
10. En als reizen wel nodig: reis dan buiten de spits!

Meer weten naar aanleiding van deze Ronde Tafel, neem contact op met Oscar Roelofs (06-52442112) , uw mobiliteitsregisseur in de Regio (www.slimschoonreizen.nl).